

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 82. Quid observandum sit, si nullus creditorum habeat jus prælationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

vendum totum, non habito respectu ad paupertatem, negatque plus restitui posse, etiam in illa sententia, quæ satis communiter & probabiliter dicit in debitis personalibus non esse attendendam prioritatem temporis, nam si pauperi & diviti debeat 100, singulis autem reddat 50, sicuti 100 debita pauperi sunt illi nocumentum, quale essent diviti, si 200 deberentur, ita etiam 50 restituta pauperi sunt illi tantundem, atque si diviti restituerentur 100, ergo si utrique reddantur 50, attingetur æqualitas.

Q. 32. Quid observandum sit, si nullas creditorum habeat jus prælationis. R. Debet singulis solvi secundum partes proportionales, ita ut cui plùs debetur, plùs attribuat, quia æquitas postulat, ut ille majorem partem accipiat, qui majorem partem debet perdere, & ut majori juri activo, cui respondet majus jus passivum, etiam respondeat major solutio: Si tamen debitor Titio creditori non petenti solvisset totum debitum, quamvis reliquis creditoribus fecisset iniuriam, tamen *P. Nav. Mol. Less. Laym.* apud *7lls.* t. 4. d. 3. n. 220. dicunt Titium posse retinere, quia permissivè se habet, & res soluta, uti supponitur, non erat obnoxia reliquis creditoribus, sed sola persona debitoris, ergo Titius potuit & re ipsâ acquisivit dominium rei solutæ, sicuti mutuarius acquirit dominium rei sub usuris mutuatæ, licet mutuans sic dando peccet contra justitiam: ita illi. Quid autem dicant AA:, si ego creditor apud me habeam rem debitoris non potentis satisfacere omnibus, insinuatam est p. 1. n. 969. Denique notat *Mol. T. 2. d. 161. n. 11.*, si debitor sit omnibus solvendo, quamvis possit

R 3

uni

anno 1611

uni prius solvere quàm alteri, tamen non licere ideo aliquid accipere à creditore, cui solvit.

408 Q. 83. *An in conscientia sit obligatio observandi talem ordinem.* R. Machad. & Gabr. in 4. dist. 15. q. 2. dub. ult. negant, putantes obligare tantum pro foro externo, quorum sententiam Serra & Diana p. 11: t. 3. R. 13. dicunt probabilem, sed tenendum est oppositum cum communissima, quam docet Busenb. Herinx de restit. d. 8. n. 98. Petsch: p. 667., quia leges illum statuentes latae sunt ex æquitate justitiæ, neque nituntur præsumptione sed jure naturæ, v. g. prior creditor acquisivit jus, quo excludat alios, ergo si alter fiat illi æqualis in præensione, fit injuria.

ARTICULUS III.

Qua à restitutione excusent.

409 » Resp. I. Ex parte debitoris excusant ea, quæ
» faciunt, ut creditor rationabiliter debeat esse
» contentus, & etsi de facto non sit contentus. *in*
» *commun. Doct. Unde resolvuntur Casus sequentes:*
» I. Excusaris in foro conscientiæ (juxta sen-
» tentiam probabilem) à compensatione damni,
» si illud datum sit sine tua culpa Theologica gra-
» vi, hoc est, mortali peccato; nisi aliud cum alte-
» ro pactus sis, vel inde sis factus ditior: Unde ex-
» cusaris, si v. g. aliquem occidisti ex subita ira, ut
» fuerit motus tantum primò primus, vel secun-
» dò primus; vel si ex oblivione non extinxeris
» candelam, & hinc ortum sit incendium, &c.
» Quòd si autem advertens periculum in actioni-
» bus periculosis, omittas eam diligentiam præ-
» cavendi, quam homines eiusdem conditionis
com-